

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

The largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 280. — ŠTEV. 280.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 29, 1922. — SREDA, 29. NOVEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

KAJ PRAVZAPRAV ZAHTEVA FRANCIJA?

Francoski kabinet je pričel razmišljati o razširjenju okupacije na Porenkem v namenu, da iztirja vojno odškodnino. — Francoske oblasti bodo prevzele civilno administracijo na levem bregu Rena. — Vse je odvisno od bruseljske konference.

Pariz, Francija, 28. novembra. — Danes se je sestel francoski kabinet v namenu, da "iztirja" od Nemčije vse, kar je Nemčija dolžna Franciji.

Pri tem je prišel seveda zopet na površje stari načrt, katerega je započela francoska vlada že pred davnim časom, da se namreč polasti nadaljnjega ozemlja v Ruhr okraju ter uveljavi kontrolo francoskega dela Porenške. Ta sklep je bil odobren na večerajšem sestanku civilnih in vojaških oblasti, ki se je vršil v Elizejski palači, nakar je bil predložen kabinetu v končno odobrenje. Tukaj nimajo nobenega zaupanja v medzavezniško rešitev celega problema, tudi če se bo vršila napovedana konferenca v Bruselju.

Maršal Foch in generalni major Buat, načelnik francoskega generalnega štaba, sta povedala predsedniku Millerandu in ministrskemu predsedniku Poincarju, da je bil razširjen načrt za razširjenje vojaške okupacije desnega brega Rena in da bo ta načrt izveden na obvestilo štiri in dvajsetih ur.

M. Tirard, francoski visoki komisar za Porenko, je izjavil, da bodo kompetentne francoske oblasti takoj prevzele civilno administracijo na levem bregu Rena, kakorhitro bo kabinet odobril tozadnje korake.

Program, o katerem se je dogovorila francoska vlada, ne more biti uveljavljen pred 15. januarjem, kajti Nemčija ima sedaj moratorij do konca decembra meseca in prvo plačilo na temelju obstoječega načrta glede reparacij bo zapadlo šele sredi januarja. Po mnenju Francije bi nezmožnost Nemčije, da plača obroke, avtomatično potrdila pravice Francije, da stori korak, za katerega se je odločila.

Ministrski predsednik Poincar je imel v nedeljo govor, v katerem je pozval svoje poslušalce, naj pustijo na strani strankarske spore ter se združijo v močno falango "v obrambo narodnih pravic".

Ta drastični program, glede katerega se je dogovorila francoska vlada, bo seveda odvisen od izida Bruseljske konference, a toliko dvoma prevladuje glede zadovoljivega izida te konference, da so prišli Francozi do prepričanja, da se morajo pripraviti na vse eventualnosti.

Francija se je sedaj odločila nastopiti "sama", na svojo lastno roko ter nastopila tako v domnevi, da mora sama nastopiti, če hoče sploh kaj dobiti kak cent od Nemecev. Francoski listi izjavljajo, da je treba zadeti Nemčijo v živo in sicer tam, kjer jo najbolj boli, namreč v Ruhr okraju.

V člankih, katere so priročili danes vodilni listi, se glasi, da bo mogoče na ta način zadeti najhujši udarec načelnikom nemških rudarskih in drugih velepodjetij. Ob istem času pa bo lahko dobila Francija svojo polno mero premoga in koks, katerega potrebuje za polni razvoj svojih železninarskih in jeklarskih industrij v Lorenški.

Popolna kontrola francoskega dela Porenške bi imela za posledico izgon nemških uradnikov, o katerih domnevajo Francozi, da so prišli pred kratkim iz Prusije v namenu, da ojačajo odpor proti zavezniški okupaciji.

PROCES PROTI DELAVSKIM VODITELJEM

Chicago, Ill., 27. novembra. — William C. Foster je bil v družbi nadaljnih osemnajst "radikalcev" stavljen pod obtožbo ker je baje kril tam veljavno postavo, tikajočo se sindikalizma.

Zastran postavnega praznika "Zahvalnega dne" ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v petek, dne 1. decembra. Uredništvo.

ŠTRAJKUJOČI MAJNARJI VZTRAJAJO V BOJU

Stavkarji Berwind-White kompanije vztrajajo v svojem boju ter se nočejo umakniti niti za las.

New York, 8. novembra. — Stavkujoči premogarji v zapadni Pennsylvaniji vztrajajo v svojem boju proti delodajalcem, kljub zimi, lakoti in mrazu radi številnih pritožb, katere imajo stavkarji proti kompaniji, pri kateri so bili zaposleni preje. — Tako je izjavila Mrs. Mary Blankenhorn, ki je spremljala preiskovalni komitej župana Hylana, ki je obiskal premogarske naselbine v tem delu dežele pred nedavnim časom. Mrs. Blankenhorn je objavila v nekem bulletinu pritožbe, stavkujočih premogarjev, ki so naslednje:

— Prva pritožba, ki pride v poštev pri premogarju Berwind-White kompanije, je njegovo iskreno prepričanje, da ne dobi dosti denarja za svoje pošteno delo, — je izjavila Mrs. Blankenhorn. — Premogarji so plačani za tone premoga, katerega izkopljejo. V vseh unijskih majnah čekira unijski checkweighman premog, katerega spravi premogar iz rova. V neunijskih poljih, kot pri Berwind-White kompaniji, pa je delavec prisiljen sprejeti težo, katero mu dovoli kompanijski utežar. Komitej newyorškega župana je slišal zopet in zopet povesti o slučajih, ko so iste kare, prav tako naložene, za katere so dobivali premogarji tekom velikodušnih vojnih časov po dve toni, tehtale le eno tono in desetino.

Nadaljne pritožbe, ki so dovedle do sedanje stavke pri tej kompaniji, so naslednje:

— Kompanija ne plačuje takozvanega mrtvega dela. (O tem poročamo bolj podrobno v seriji člankov, katere priobčujemo ravno sedaj.)

— Vsak premogar je prisiljen kupovati v kompanijskem štoru in posledica tega je neprosto-vojnno suženjstvo.

Mrtvo delo obstaja iz polaganja tračnic za kare, ki spravljajo premog na površje, ter postavljanja opor, katere je treba postaviti predno se prične z razstreljavanjem in odkopavanjem premoga. V neunijskih poljih ne dobi premogar niti centa za vse to delo, čeprav potee v številnih slučajih cel teden, predno more pričeti s kopanjem premoga.

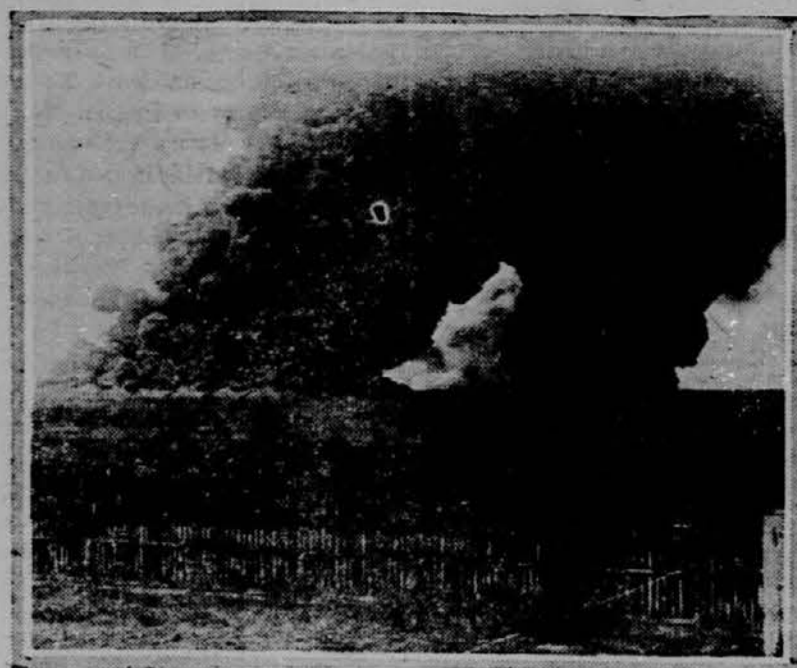
Cene v kompanijskih štorih so v vsakem slučaju višje kot v drugih prodajalnah v bližini. Premogarji trdijo, da izgubi vsakdo službo, kakorhitro kupi kako stvar v drugem kot kompanijskem štoru. Številne priče, zaslišane pred županovim komitejem, so dokazale, da je mogel celo v najboljših časih, ko je bila plača redna, prinesiti navadni premogar domov po dveh tednih neprestanega dela komaj en dolar ali dva v gotovini. Kompanija je odštela vse, za najemnino, živila, zdravnik, smodnik, orodje in tako naprej ter ga s tem priklenila kot z železnimi verigami na službo ali suženjstvo.

Neka ženska je izjavila: — Prihranili smo si v teku treh mesecev toliko, da sem se mogla peljati za pet in trideset centov iz Windberja v Johnstown.

STRADALA JE CELIH 24 DNI

London, Anglija, 28. novembra. — Potem ko je stradala celih štiri in dvajset dni je bila znana irska agitatorica, Mary McSwiney, izpuščena iz Montjoy ječnice. Njena sestra Annie, ki je istotako vprizorila stradalno stavko, se je onesvestila, ko je izvedela, da je njena sestra oproščena.

STRELA UDARILA V REZERVAR.



Pred kratkim je udarila strela v rezervar olja na Humble Oil Fields, Texas. V rezervarju je bilo 500,000 sodov olja. Povzročena škoda znaša dva milijona dolarjev.

CLEMENCEAU MRZLO SPREJET V CHICAGO

Prebivalci Chicaga niso kazali istega navdušenja kot Newyorčani pri sprejemu francoskega "tigra".

Chicago, Ill., 28. novembra. — Sprejem prejšnjega francoskega ministrskega predsednika Clemenceauja v tem mestu vetrov je bil soglasno s izjavami njegovih prijateljev vse preje kot prisrčen. Navdušenje vprico prihoda "tigra" je bilo tako veliko, da ga ni bilo mogoče zapaziti niti z največjim povečalnim steklom. Radovednost je prišla seveda tudi vpoštev in ta je imela za posledico, da so se zbrale precej velike ljudske množice, ki pa niso kazale nobenega posebnega navdušenja.

Sprejem Clemenceauja na Union postaji je bil bolj sličen aretaciji kot pa sprejemu, kajti takoj so ga obdale velike množice policistov in njegov triumfalni sprevod po cestah je bil bolj sličen pogrebniemu sprevodu, če vzamemo pri tem vpoštev navdušenje ljudske množice.

Župan Thompson, ki je bil kot znano vedno proti temu, da bi ameriški vojniki prelivali svojo kri za evropske homatije, je sprejel "tigra" tako hladno, da je moral to opaziti celo on, ki ima sicer precej trdo kožo.

Pustil ga je čakati celih pet minut ter ga sprejel nato na način, ki ni kazal niti najmanjšega spoštovanja do osebe prejšnjega voditelja usod francoskega naroda.

Clemenceau se je razjaril, ko je čul po sprejemu v občinski hiši, da je senator Hitchcock zopet obdolžil Francijo radi "črne rnote", katero trpi ob Renu. Trdil je zopet, da ni tam nikakih črncev in da obstajajo vse čete iz Alžireev in Anamitov.

Kot poročajo bo Clemenceau v svojih tukajšnjih govorih nekoliko bolj obziren in popustljiv kot pa je bil dosedaj, ker so mu to nasvetovali njegovi ameriški prijatelji. Vedeli so namreč, da bi pomenjalo njegovo potovanje velikanski fiasko, če bi ustrajal pri svojem prvotnem stališču.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

SLABI ČASI ZA NEMŠKE KRČMARJE

Velika beda, ki je zavladala v Nemčiji, je najboljše orožje, katero so dobili v roke prohibicionisti.

Berlin, Nemčija, 28. novembra. — Sprejem Nemčija bo mogoče postala preje v resnici suha kot pa so Združene države na papirju. Nobena pisana postava ne sili Nemčije k temu, pač pa nepisana postava bede.

Kruh potrebuje vsakdo, da si more ohraniti življenje. Piva in vina pa spadajo med luksurijsne predmete, brez katerih je tudi lahko mogoče živeti.

Gostilne na deželi so pričele vsled tega zapirati svoja vrata, ker ni nikakih gostov in pred številnimi vinarnami v mestih je prišlo v teku zadnjih par dni do velikih demonstracij, ker so ljudske mase mnenja, da so vinarne glavni stan onih, ki izsesavajo narod.

Tukaj pijejo ter se razveseljujejo verižniki, — pravijo navadni ljudje in številni gostilničarji so iz strahu pred ljudskim ogorčenjem zaprli svoja vrata.

Temperenčno gibanje je dobilo vsled tega nov impulz, kajti pivo postaja v Nemčiji vedno slabše. Ječmen in hmelj spadata le še med dodatka pri izdelovanju piva. Slaba letina v družbi negotovega zunanega položaja sta glavni vzrok te prikazni.

Francozi so v zadnjem času obnovili svoje napore, da odtrgajo Porenko od ostale Nemčije. Milijoni in milijoni frankov prihajajo vsled tega v žepo izdajalca Smeetsa in njegovih pristašev, ki so sklicali za danes veliko skupščino v Bonnu.

Nobenega dvoma ne more biti, da se je precej razširilo gibanje, kojega namen je odločiti Porenško od ostale Nemčije ter uveljaviti najbolj intimne odnose s francoskimi mogotci. Od vseh strani, ki pričakujejo od takega razvoja kak osebni dobiček, si je zagotovila stranka Smeetsa dosti pristašev. Posebno pomembno pa je, da so pričele omahovati tudi skupine, katere so smatrali dosedaj za značajne in nepodkupljive.

Odpornost ljudi je bila namreč zdrobljena v teku zadnjih štirih let neprestanega šikaniranja in vsi prizadeti se pritožujejo, da je stal ves ta čas Berlin na strani in da ni ganil niti z mazineem.

ŠEST GRŠKIH MINISTROV USMRČENIH

Vojaško sodišče je obsodilo člane prejšnjega grškega kabineta na smrt radi veleizdaje. — Ječa za armadne voditelje. — Smrtna obsodba je bila takoj izvršena. — Obravnava se je bila pričela dne 3. novembra.

Atene, Grška, 28. novembra. — Vsi prejšni kabinetni uradniki in armadni poveljniki, z izjemo dveh, ki so bili obtoženi veleizdaje v zvezi z grškim vojaškim porazom v Mali Aziji, so bili obsojeni na smrt od vojaškega sodišča, pred katerim se je vršila razprava.

Na dosmrtno ječo in degradacijo sta bila obsojena admiral Goudas ter general Stratigos.

(Obravnava proti prejšnjim grškim ministrom ter vojaškim poveljnikom, katere so obdolžili veleizdaje radi zadnjega poraza grške armade v Mali Aziji, se je pričela dne 3. novembra. Vojno sodišče je bilo sestavljeno na temelju odloka revolucionarnega komiteja po preiskavi, katero je vršil poseben komitej, ki je prišel do spoznanja, da so obdolžbe radi veleizdaje upravičene. Prejšnji kralj Konstantin ni bil vključen, ker je komisija izjavila, da ni bil odgovoren za dejanja, ki so dovedla do turške zmage. Sklenjeno je bilo, da morajo nositi ministri vso odgovornost. Obtoženim možem je bilo dovoljeno pričati v njih lastno obrambo.)

(Takoj ob pričetku sodnijskega postopanja je vložila angleška vlada protest proti možni proglasitvi smrtnih obsodb. Poročila iz Londona izjavljajo, da so v Atenah z velikim ogorčenjem sprejeli protest Anglije in obenem se je glasilo, da je bil padec Zaimisovega kabineta pred par dnevi direktna posledica angleškega vmešavanja.)

Zadnje poročilo se glasi: London, Anglija, 28. novembra. Bivši grški ministri, katere je vojaško sodišče v Atenah obsodilo na smrt, so bili danes popoldne usmrčeni.

RUSIJA SE BO RAZDELILA V FEDERACIJO DRŽAV.

Berlin, Nemčija, 28. novembra. Rusija bo sprejela povsem novo obliko vlade na sovjetskem kongresu, ki se bo sestel dne 20. decembra, — soglasno s Kristijanom Rakovskijem iz Ukrajine, ki je prišel v ponedeljek skozi Berlin na svoji poti v Lausanne.

Soglasno z novim načrtom bo imela vsaka posamezna država, prava Rusija, Kavkaz, Georgija, Armenska in Aserbidžan svojo lastno vlado, ki bo imela gotove polnomoci in avtonomije glede številnih vprašanj, ne da bi bilo tej ali oni državi treba vprašati za svet in navodila vlado v Moskvi.

Najvišji sovjetski svet ne bo imel nobenega stalnega bivališča ter bo posloval ob različnih časih v različnih republikah. Odločal bo glede vseh vprašanj, tikajočih se celokupnega ruskega naroda. Vsako leto se bo vršil vserski kongres, na katere m se bo določilo politiko vseh držav.

POTRES V CALIFORNJI.

Whittier, Cal., 28. novembra. — Majhen potresni sunek so opazili večeraj ponoči v tukajšnjem kraju. Potres ni povzročil nikake škode.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
Razpošila na sadnje pošte in izplačuje "Kr. pošni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.	
300 kron \$ 1.30	1,000 kron \$ 4.10
400 kron \$ 1.75	5,000 kron \$20.00
500 kron \$ 2.15	10,000 kron \$39.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošila na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.	
50 lir \$ 3.00	500 lir \$25.50
100 lir \$ 5.50	1000 lir \$50.00
300 lir \$15.60	

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; is tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe posilni denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.



Glavni urad Ely, Minnesota.

Katoliške Jednote

Inkorporirana leta 1901.

Iz urada tajnika društva sv. Jurija št. 61 J. S. K. J.

Reading, Pa.

Potom pravil JSKJ. se ima voliti v mesecu decembru društveni odbor za prihodnje poslušajoče leto. Dolžnost veže vsakega člana, da se udeleži te decemberske seje, koja se bo vršila dne 9. decembra ob 7. uri zvečer in navadni dvorani. Nepotrebno bi bilo posebej omenjati, da je ta seja nekaj važnega. Sodi se me pa naj ne, da hočem s tem kaj društvu diktirati, ako nekoliko opomnim članstvo, kako in koga se naj voli v urade, ako hoče, da bo društvo proevitalo. Predsednik društva je glava, in kot takega je treba, da se izvoli da je zmogljiv svoja posla. Znan mora biti s pravili ter veče v računstvu. Ko pride kaka listina v podpis, se mora dobro informirati če je za podpisati ali ne. Obenem je slab predsednik, ako se mu mora kazati prostor, kje se ima podpisati. Na seji se naprimer, stavi kak predlog. Mogoče je dober in koristen za celo članstvo.

Predsednik ga potem ponovi, ko ga daje na glasovanje, ter se mogoče nekako drugače sliši kot bi moral biti, tako je celo plašljiv ter se ga članstvo preplaši in za njega ne odglasaše, pa če je tudi velike koristi za celo društvo. — Nadalje je navada, da se sili enega in drugega v kak urad. To je pa po mojem mnenju nepravilno, kajti stari pregovor pravi: "teško je siliti sitega jesti". Vsak naj to ve, da sila ni bila še nikoli dobra in nikoli ne bo. Od prisiljenega se naj ne pričakuje, da bo svojo nalogo izpolnjeval točno in pa vestno.

Kdor pa dobrovoljno prejme kak urad, se smelo pričakuje od njega točnosti in marljivosti. Ako ne bodo odbori društev delovali za napredek organizacije, nam ni potreba misliti na kak napredek. Zato je potrebno, da se voli moše, ne glede na njih prepričanje, lastne interese ali osebnost. Vse to naj bude postranska stvar, posebno pa v društvih, kajti društva niso za kako politiko, nego za podporo v boleznih in nesreči.

Nadalje je treba strogo paziti, koga se naj voli v tajnikov urad, ker kakor se danes posluje, je urad tajnika velike važnosti pri društvu. V slučaju, da je nezmožen tajnik pri društvu, povzroči velik nered med društvom in Jednoto, tako da se velikokrat prigodi, da se stvar veliko krat zavozla, da jo je s težavo razvozlati. Če je pa tajnik zmogljiv svojega posla je članstvo brez vse skrbi. Nezmožen tajnik velikokrat povzroči, da društvu hira, če je ravno prilika za napredek. Zato se priporoča, da se v tajnikov urad voli zmogljive. Nadalje je zapisnikar velike važnosti pri društvu. Natančen zapisnik pri društvu je neobhodno potreben in pa koristen. Ako nima društvo natančnega zapisnika od svojih sej, in ako nima isteža črno na belem, kar se je na seji sklenilo, se takoj vidi, česa je pričakovati. Vzemimo naprimer: za sodniških razpravah se vselej zahteva sklep seje. Zapisnik se mora voditi kolikor bolj mogoče natančno, dober zapisnik je obrana v marsičem društvenemu tajniku, odboru in istokotki jednotinemu premoženju. Zapisnikar mora tudi pomagati tajniku in ga nadomeščati, zato bi priporočal, da se voli zmogljive v ta urad. Blagajnik društva ima tudi skrbi, tudi on mora biti zanesljiva oseba, ki mora biti odgovoren za svoj urad.

Društveni nadzorniki so velike važnosti pri društvu. Njih naloga je vsake tri mesece pregledovati knjige tajnika in blagajnika. Zato pa morajo biti zmogni računstva in pisave, da lahko nadzorujejo tajnika in njegovo poslovanje, in poslovanje celega društva. Ako je ta odbor natančen pri svojem delu, se tajnik trudi, da posluje natančno, ako je pa ta odbor površen, pa dela s tem tajnika zanemarjenega, in od takega odbora se naj ne pričakuje napredka, zato pa se priporoča, da se

Naznanilo.

Denver, Colo.

Naznanjam vsem članom in članicam društva sv. Jožefa št. 21 JSKJ v Denverju, da se udeležiti prihodnje seje dne 11. decembra, ker imamo rešiti važne zadeve. Obenem bo tudi volitev novih uradnikov za leto 1923. Prošeni ste, da se te seje udeležite v polnem številu.

Obenem opozarjam tiste člane, kateri ne plačujejo asesmenta vsaki mesec do 25., da od zdaj zanašajo ne bomo več nobenega zakladal. Pestopalo se bo ž njimi po pravih. Toliko in pojasnilo, da ne bo potem kakšnega pregovarjanja.

Vsi tisti člani, kateri ne dobivajo glasila redno, naj mi to naznani in pošljejo svoje naslove, da se bo to enkrat uredilo.

John Schutte, tajnik.
1751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

Glavni odborniki.
I. udeleženik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Fodpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburg, Pa.

Nadzorni odbor.
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOJIBR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravevalni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 2nd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tika koje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošljejo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošljejo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške spisevala naj se pošljejo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva, J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Naznanila.

Monessen, Pa.

Naznanjam članom društva Isus Prijatelj Malenih št. 68 v Monessen, da se vsi člani udeležijo seje 10. decembra v Hrvatski dvorani ob 10. uri zjutraj. Kateri se ne udeležijo te seje, bo kaznovan z globo 50 centov. Preoddeljeni člani so kazni oproščeni. To je bilo sklenjeno na zadnji seji. Zato se prosim cenjeno članstvo, da v največjem številu pride na to sejo.

Z bratskim pozdravom
Anton Smrekar, tajnik.

De Pue, Ill.

Tem potom pozivljam vse člane in članice društva Slovenski Bratje št. 130 JSKJ, da se prihodnje seje, katera se vrši dne 3. decembra ob 5. uri popoldne, vsi udeležijo. To je zadnja seja tega leta in na nji se bo volil novi odbor za prihodnje leto. Važno je za vse člane in članice, da se seje vsi polnoštevilno udeležijo in izvolijo najposobnejše člane ali članice v urad društva. Z onimi, ki se ne udeležijo te seje, se bo postopalo po pravih. Izvzeti so le tisti, kateri morajo na delo in bolniki. Zaposleni si vsi dobro, da se udeležijo prihodnje seje 3. decembra, da bomo skupno delovali za napredek društva in Jednote. Pozivam vas, da bi vsak član pripeljal po enega novega kandidata in vsaka članica po ene kandidatino.

Pozdravim vse člane in članice naše JSKJ.

Ignacij Benkše, tajnik.

Ely, Minn.

Vsem članom društva sv. Cirila in Metoda št. 1 JSKJ v Ely se tem potom naznanja, da se morajo udeležiti vsi brez izjeme prihodnje redne mesečne seje dne 10. decembra. Na programu imamo volitev društvenih uradnikov za prihodnje leto 1923. in mnogo drugih važnih stvari za rešiti. Kdor se ne udeležijo brez zadostnega vzroka te važne seje, mora plačati \$2.00 kazni v društveno blagajno ali pa bo suspendiran za en mesec.

Jos. A. Mertel, tajnik.

Ely, Minn.

Vsem članom društva sv. Srca Jezusa št. 2 JSKJ v Ely se naznanja, da se vrši letna seja dne 10. decembra. Začetek ob 6.30 zvečer in navadnih prostorih. Na programu je volitev odbornikov za prihodnje leto 1923. Zatorej je dolžnost vsakega člana, da se udeležijo te seje. Kdor se ne udeležijo, se ga bo kaznovalo kot je bilo določeno na zadnji seji. Kazen je enomesečna suspendacija ali pa prostovoljno plačati en dolar v društveno blagajno. Zatorej na svidenje dne 10. decembra!

Jos. Kolene, tajnik.

Gilbert, Minn.

Naznanjam članicam društva sv. Ane št. 133 JSKJ v Gilbertu, da se udeležijo vse prihodnje seje, kateri se bo vršila kot ponavadi drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Francejevih prostorih. To je glavna seja v letu, zatorej je dolžnost vsake članice, da se udeležijo te seje. Na tej seji je volitev odbornice za leto 1923. in

več drugih važnih reči. Na svidenje dne 10. decembra! Ne pozabite pripeljati vsaka po eno novo kandidatino! Sedaj nas je že 69 članic in 6 otrok. To je precej lepo število za tako mlado društvo.

S sestrskim pozdravom
M. Musich, tajnica.

Kansas City, Kan.

Tem potom opozarjam vse člane in članice društva sv. Jurija Vitezi št. 49 JSKJ, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 17. decembra. Na tej seji imamo dosti važnih reči za rešiti in razpravljati. Nše društvo je na zadnji seji sklenilo in zaključilo, da kateri člani ali članice se ne udeležijo prihodnje ali celeletne seje 17. decembra, bo plačal \$1.00 v društveno blagajno. Izvzeti so samo bolniki in oni, kateri morajo opravljati nedeljska dela. Naše društvo šteje 108 članov in članic, pa jih je bilo na zadnji seji dne 19. novembra skupaj 16. To je res lepo število odsotnih.

Kot tajnik opozarjam vse one člane in članice, kateri so zaočali s svojimi prispevki ali asesmenti, naj se zbudijo iz spar ja in gledajo, da vsaj sedaj ob koncu leta poravnajo svoj dolg. To je jako žalostno za take člane in članice, da se jih mora opominjati za njihovo korist. Vsakomur je znano, da do 25. dne vsakega meseca mora biti plačan asesment in poslan na glavni urad Jednote. To ni dolžnost tajnika ali predsednika, hoditi ob hiše do hiše ter tirjati prispevke. Torej naj se vam, člani in članice, sedaj ob sklepu leta malo oči odprejo in um razvedri, da boste plačali svoj dolg, da bo lažje zaključiti celeletne račune. Najlepše bi bilo, da so knjige tajnika in knjige članov ob letnem računu čiste.

Na prihodnji seji dne 17. dec. se bo tudi volil novi odbor za bodoče leto 1923. Vsi na svidenje v društveni dvorani na 515 Ohio Ave., da si izvolimo novi odbor, kateri bo deloval v prospel društvu in Jednoti, da bo svetela še v bodoče.

Vsem članom in članicam JSKJ voščim veseli božič in srečno novo leto

S sestrskim pozdravom
Tajnik št. 49.

Padanje cen.

Tvrđka paromlin Vinke Majdič v Kranju je razposlala z datumom 25. oktobra okružnico, s katero ponuja pšenični zдроб po 12 K 0 v, pšenično moko št. 0 G po 20 K 30 v, št. 0 po 20 K krušno št. 8 po 9 K, otrobe po 7 K za kg brutto za netto z vrečo prosto postaja Kranj.

Sirove goveje kože so padle v ceni od 100 na 40 kron.

Uvoz ameriške masti

Je začel zastajati, ker se pričakuje v kratkem zaradi zimske sezone (pitani prašiči bodo v nekoliko tednih zgodnji za zakol) veliko padanje cene domače masti. Že se ponekod ponuja mast po 94 K.

Naznanilo.

Butte, Mont.

Vsem članom društva sv. Martina št. 105 JSKJ. naznanjam, da se vrši letna seja dne 10. decembra. Na tej seji bo tudi volitev uradnikov za prihodnje leto 1923. Glejte, da boste prišli vsi v polnem številu, da si izvolite dobre moše ali fante za prihodnje leto, da boste vsi zadovoljni.

Tudi opominjam tiste, kateri ne se redno prihajali k sejam to leto, da poplačajo kazni do 25. decembra. Pri zadnji seji je bilo strogo napovedano, da tajnik mora vse kazni izterjati. Torej, sobratje, bodimo složni, ker kjer je sloga, tam je moč in napredek.

Vsem članom in članicam JSKJ. želimo veselo božične praznike ter velik napredek v prihodnjem letu.

Z bratskim pozdravom
John Petritz, tajnik.

Naznanila.

Članice društva Sveta Anna, št. 119, J. S. K. J. Aurora, Ill. opozarjam da se udeležijo glavne letne seje 10. decembra, ker se bodo volile nove odbornice za leto 1923. Seja se prične točno ob 2. uri popoldne. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da katera se ne udeležijo te seje, plača en dolar kazni.

Torej ste prošene, pridite vse! Nasvidenje!
Ana Zagar, tajnica.

Oregon City, Ore.
Na seji 19. nov. smo sklenili, da je dolžnost vsakega člana društva Sv. Jožefa št. 76 J. S. K. J. udeležiti se glavne seje, 17. decembra 1922. Kdor se ne bo udeležil, zapade kazni 50¢. — Izjema so samo oni, kateri so na potnih listih ter bolniki.

Veliko jih je, ko jih ni bilo na seji celo leto. Volili bomo uradnike za prihodnje leto, zato je važno, da se udeležite. To je edini način, da bodo bodoči uradniki po Vaši volji.

Toraj nasvidenje 17. dec. ob 2. uri popoldan.
John Koblar, tajnik.

Novi mohamedanski kalif.

Poroča William L. McPherson.

Narodna skupščina v Angori je pokazala zdrav človeški razum in zmernost, ko je izvolila Abdul Medžid efendija kalifom celega mohamedanskega sveta. Odstavljenje Mohameda VI. je bilo revolucionarnega značaja. V Turčiji ni ničesar neobičajnega odstaviti enega sultana ter ga nadomestiti z drugim.

Od leta 1861 naprej so bili odstavljani vsi turški sultani, z izjemo enega samega. Z odstavljenjem Mohameda VI. pa je narodna skupščina tudi odstranila sultanat. Vsa suverenost Turčije je združena sedaj v narodni zakonodaji. Kalifat, oproščeno sultanat, pa se je preživel in narodna skupščina si je prilastila tudi pravico izbrati verskega načelnika iz vrste osmanskih princev.

Angorskim politikom se ni bilo treba brigati za uveljavljanje pravila in lahko bi bili izbrali tega ali onega princea. Niso pa hoteli žaliti povsem določenih in starih mohamedanskih predsodkov. Izbrali so najbolj kompetentnega člana cesarske družine, a ob istem času tudi moža, ki bi združeval v svoji osebi sultan in kalifat soglasno z nasledstveno postavko, ki je bila uveljavljena leta 1617.

Pred tem časom je prešel prestol od očeta na sina, čeprav ne v vsakem slučaju na prvorojenega. Če je bil dedič prestola dosti bojevit in krvočolen, je pomoril vse svoje brate in možne tekmece. Po smrti Ahmeda II. pa je Divan odredil, da preide sultanat na najstarejšega živečega možkega sorodnika prejšnjega monarha.

Ta odredba je še sedaj veljavna, čeprav se tiče le še kalifata. Abdul Medžid je najstarejši živih možkih sorodnik izgnanega ter odstavljenega Mohameda VI. On je sin sultana Abdul Aziza I., ki je vladal od leta 1861 do 1876, nakar je bil odstavljen ter je zasedel prestol Murad V., sin njegovega starejšega brata, Abdul Medžida I.

Islam je imel čudne kalife, — mogočne bojovnike, prebrisane orijentalске politike in konečno tudi degenerirane proizvođe sistema večnega odločenja od celega sveta, kateremu je bil izpostavljen vsak prestolonaslednik. Mohamedanski svet pa ni še nikdar videl nobenega "Branilca vere", ki bi v toliki meri omalovaževal predpise Korana kot Abdul Medžid, ki se je lotil pretretnega slikanja. Eno svojo sliko je razstavil v nekem pariškem salonu in kritiki so jo pohvalno omenili. Naslikal je tudi velik zgodovinski prizor odstavljenja Abdul Hamida II., ko ga je deputacija Mladoturkov obvestila, da je izgubil prestol. Ta slika ni bila nikdar razstavljena, vendar pa se glasi, da je izvanredno dobro v grupiranju in karakteriziranju oseb.

Abdul Medžid je bil sam dolgo časa napol jetnik ter osamljen. Celih tri in trideset let ga je držal v jetništvu njegov lastni oče, Abdul Aziz. Pred nedavnim časom je rekel — Bil sem srečen tekom teh dolgih let, kajti poročil sem se zgodaj, v starosti štiri in dvajsetih let in iz ljubezni. Nato pa sem pričel bogatiti svojega duha z modrostjo svetovnih modrijanov.

Abdul Medžid je mohamedanski modrijan, a v drugem oziru povsem nemohamedanski. V cellem svojem življenju je imel le eno ženo in sedaj, ko je postal kalif, bo uživala njegova edina žena sloves, katerega je bila nekoč deležna Roksalana, grška žena sultana Solimana Sijajnega.

Novi kalif je izvanredno značilen ter visoko naobražen človek. Napreden je in liberalen, vzdržljiv in v političnem oziru tako dalekoviden, da ne odobrava proangleških nazorov Mohameda VI. in večine kraljevskih princev. Več ali manj odkrito je simpatiziral od prvega početka z Muštafom Kemalom ter nacionalističnim gibanjem.

Neki francoski pisec ter diplomatični agent, M. Claude Farrere, je pred nedavnim časom opisal svoje doživljaje tekom obiska pri kratkem prestolonasledniku, sedanjem kalifatu. To poročilo je tem bolj zanimivo, ker imajo Amerikanci v splošnem kaj čudne pojme o turških princih ter njih navadah. Farrere pravi:

— Imel sem čast šteti se med njegove prijatelje kot vsi drugi, ki so prišli v stik z njim. Abdul Medžid II. nima namreč nikakih sovražnikov. Brez obotavljanja lahko rečem, da bo razveselil v trenutku, ko bo nastopil vladno le celo turško cesarstvo in celo Islam, temveč tudi evropske kolonije v Carigradu in francosko mogoče še bolj kot druge.

— Več let sem bil v stalnem pismenem stiku z njegovo cesarsko visokostjo. Osebnost pa sem ga videl šele preteklega junija, ko sem prišel v Carigrad z misijo zunanega urada. Kakor hitro sem dospel v Carigrad, sem bil povabljen v Čainlidža, kjer je prebival sedanji kalif. To bivališče je oddaljeno dve miljdi od Carigrada, na azijski obali, med Bosphorom ter Marmarskim morjem. Pripeljal sem se v avtomobilu princa in par trenutkevo pozneje sem stal pred turškim prestolonaslednikom. Predysem mi je ponudil cigareto, čeprav on sam ne kadil.

— Videl sem pred seboj moža elegantne zunanosti, visokega in solidnega. Par sinjih oči je zrl name dobrdušno. Obleden je bil v evropsko obleko najnovejšega kroja. Podal mi je roko in ko sem ga nagovoril z njegovo cesarsko visokostjo, mi je rekel: — Pustite ti, prijatelj moj.

— Ozrl sem se naokrog in zdelo se mi je, da vidim prizor iz Tisoč in ene noči. Privatni salon princa je bil pravec kabinet porcelana, o katerem sem domneval, da je perzijskega izvora. Prine pa mi je takoj pojasnil celo stvar.

— Te stvari so modernega izvora. Jaz sem napravil risbe in porcelan so izdelali moji prijatelji, lončarji v Kutaji. Žalibog nisem dobil od njih nobenega sporočila izza časa, ko so Grki zasedli mesto. (Sedaj je Kemal paša zopet iztrgal mesto iz grških rok.)

— Ti Grki, — je zopet pričel prine. — Pa saj jih poznate.

Jaz pa sem si mislil: — Tukaj je prine iz stare osmanske vladarske hiše, ki trdi priprosto, da so lončarji njegovi prijatelji. Če bo kedaj prišel mir in če bo ta prine zasedel prestol, bo lahko dal zapadnim narodom marsikateri nauk glede reševanja socialnih problemov.

Par dni pozneje sem zajutrkoval s princem. Seznanil sem se z njegovim najstarejšim sinom, artilerijskim kapitanom ter njegovo najmlajšo hčerko, ki je stara trinajst let ter vsled tega nezakrnikana. Po zajutreku sva se izprehajala po vrtu, gojenem v angleškem slogu in ob tej priliki mi je razkril prine svojo dušo.

O Kemal paši je rekel:

— Muštafa Kemal paša je danes narodni junak za nas vse. Dragi prijatelj, ne mislite, da obstaja kako nasprotje z moje strani. Čeprav je mir dragocena stvar, stoji vendar nad mirom narodni obstoj. Nad narodnim obstojem pa stoji čast. Muštafa Kemal rešuje našo čast in naše življenje. Čeprav je bil prisiljen vojevati se, mi lahko verujete, da si želi miru."

Cestni napad na Glincah.

Dne 26. oktobra okrog sedmih zvečer se je mitniški nadpaznik Ignacij Burnik, stanujoč v Novi vasi, vračal iz službe proti domu. Na mostu, ki pelje čez Glince, ga je v temi pričakoval Viktor Meran, se zagnal v Burnika in ga zvrnil z mosta v vodo. Burnik je utekel in zavezoval takoj prijavil na viški stražnici; nedolgo zatem sta dva stražnika že iztaknila napadalec v gostilni Končan v Rožni dolini. Viški stražnik Gece ga je hotel aretirati. Meran pa se je zagrizel v Gecevo roko in jo izpustil šele, ko ga je drugi stražnik Obratovič kresnil po glavi. Merana so nato zvezali in ga spravili na varno. Meran je na policiji dober znanec: rojen je v Italiji, izgnan iz Jugoslavije. Že večkrat predkaznovan, ker je zelo prijazen tujnemu blagu, nasilen pa kot napadalec. Njegov rajon je bil Vič in se je vsika občina z njegovo aretacijo zopet oddalnila, čeprav je bilo pri zvezavanju Merana med publiko navzočih par elementov, ki se protestirali. Opozicija povsod!

Četrto notarsko mesto

s sedrjem v Mariboru se ustanovi v okrožju maribor. okrož. sodišča.

Za zblizanje med Bolgarsko in Jugoslavijo.

Ko je dospel bolgarski ministri... predsednik Stamboliski v Belgrad, je sprejel v avdienci jugoslovanske časnikarje...

Gotovo je, da se mi bo stavilo kot prvo vprašanje, zakaj sem prišel. Ni pa treba, da vam odgovorim, zakaj sem prišel tako pozno...

V štirih letih, odkar sem na vladi, ni bilo niti besedice proti temu zblizanju, pa tudi ne dejanja, ki bi moglo ovirati zblizanje vseh jugoslovanskih narodov...

Prvi dan, ki sem ga preživel v Belgradu, me je zadovoljil. Konferiral sem s Pašičem in dr. Ninčićem in imel z njima daljše sestanke...

Bodite iskreni in jaz vam bom odgovoril na neke vesti, ki so jih prinesli tukajšnji listi povodom mojega prihoda. Pišejo, da mora Bolgarija najprej izpolniti čisto vse mirovne pogoje...

Nikarj ne mislite, da plediram za revizijo mirovnih pogodb. Uprav nasprotno: Bolgarija zahteva, da se pogodbe glede na Evropo spoštujejo in izvršujejo...

Čudim se, da so veselile, ki so podpisale mirovne pogodbe, prve, ki jih revidirajo. Jaz sem mnenja, da bi jih ne bilo treba revidirati. V Lausanni bom z vsemi silami deloval na to, da se neuviljska pogodba izpolni...

Vi zahtevate od nas likvidacijo četaškega vprašanja. Bolgarska vlada se ni nikdar posluževala četašev in nima z njimi nobene zveze. Mi smo se proti njim borili in se bomo tudi v bodoče...

Dne 30. oktobra sta bila promovirana v veliki dvorani ljubljanske univerze Ivan Potokar iz Radomelj pri Kamniku in Anton Urbanc iz Sv. Štefana na Koroskem za doktorja prava.

V nekem listu sem bral dalje: Ako Bolgarska hoče zblizanje s Srbijo, je treba, da se odlove Mecedoniji. List sam priznava, da bolgarska javnost in časopisje ni česar ne piše o Mecedoniji...

Na kratko! Da op reteklosti ne govorim, Vi več zahtevate od Bolgarije, a ničesar ne daste. Vaše časopisje neprestano piše o preteklosti in nam jo vedno, vedno očita. Mi smo s svoje strani storili vse, da Vas zadovoljimo...

Vi ste danes velika država, a ne mala predvojna Srbija. Ko je Bismarck potolkel Avstrijo, je dal pomirljivo roko, vam pa je treba, da se spriznate z mislijo, da niste mal narod od 2 in pol milijona prebivalcev...

Kadar obravnate vprašanje četašev, je treba, da iščete krivce tudi pri Vas. Med bolgarskimi zemljoradniki in četaši ni nobene zveze. Mecedonci delajo proti naši in Vaši miroljubni politiki. Vi ste dobili Mecedonijo, pa lahko tudi takoj dobite Mecedonoe...

Čudno postopanje oblasti.

Iz Dolnje Lendave v Prekmurju "Jutra" poročajo: V Centibi pri Dolnji Lendavi, v skoraj popolnoma pomadžarjeni vasi, je bil zadnje dve leti gerent Vinko Mlinarič, eden onih redkih prekmurjskih gerentov, ki je kljub grožnjam in življenjski nevarnosti v kritični dobi razmislil odločno stal ob strani naše države...

Promocija. Dne 30. oktobra sta bila promovirana v veliki dvorani ljubljanske univerze Ivan Potokar iz Radomelj pri Kamniku in Anton Urbanc iz Sv. Štefana na Koroskem za doktorja prava.

Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda" - seznam knjig in cen

Table with multiple columns listing books, authors, and prices. Includes sections like 'Molitveniki', 'Poučne knjige', 'Razne povesti in romani', 'Razne povesti in zabavne knjige za mladino', 'Razglednice', 'Pesmi in poezije', 'Zemljevidi', 'Brezplačno', and 'Razglednice'.

"Glas Naroda" (Slovenic Publishing Company) 82 Cortlandt St., New York. Includes contact information and a note about free shipping.

IZ DNEVNIKA PREMOGARJA

Spisal Powers Hapgood, član U. M. W.

(Nadaljevanje)

Ko sem vprašal več ljudi, kje je hotel, sem dospel do stare hiše, kjer so mi odkazali sobo. To je bil vodilni hotel v Oilwoodu, edini hotel v naselbinu.

Zgodaj popoldne sem se podal na pot, da obiščem pet rogov, kajti povedali so mi, da jih je pet. Vsi ti rovi so del Bethlehem Mines Corporation.

Prvi rov, da katerega sem prišel in kjer je električna naprava za vseh pet, je bil precej velik in na črnem tipplu so stale z veliki belimi črkami napisane besede: Penn Mary Mine No. 1. Človek, ki je izgledal kot kak premogar, je stal ter zrl na polo, na kateri so stale zapisane teže zadnjega delavnega dne in stopil sem k njemu, da mu pravim par vprašanj.

"Ali delate sedaj tu naokrog?" sem ga vprašal.

"Da, po dva in včasih po tri dni na teden," je odvrnil mož. "Ta teden pojdemo na delo le dva dni, v torek in petek. Ni dobro tu."

"Ali lahko kaj zaslužite, kadar obratujejo rovi?"

"Po dva in sedemdeset centov za tono mašinskega premoga. To je vse, kar moremo dobiti. Tudi ne moremo spraviti dosti premoga ven. Preveč delavcev je."

"Dva in sedemdeset centov za tono," sem ponovil jaz. "Mislim, da nimate tu naokrog nobene unije."

"Ne, tukaj ni nobene unije. Kompanija noče ničesar vedeti o tem. Spomnim se časa, približno pred enim letom, ko je kupila kompanija unijski rov v Tipperary, par milj od tukaj. Zaprl so rov ter ga držali zaprtega, dokler se niso odstranili vsi unijski možje z družinami, nakar so ga zopet otvorili s skebi. Tukaj naokrog smo sami sebi."

"Kako, da se niste pobrigali za unijo?" sem vprašal.

"Ne vem," je odvrnil mož. "Mislim, da je kompanija preveč močna."

"Ali sili kompanija premogarje kupovati vse potrebščine v njenem štoru?"

"Ne, človek lahko kupi kjer hoče. Jaz ne kupujem tukaj. Cene so previsoke."

Tako sva govorila nekaj časa pred kočjo, na kateri je bil nabit listek s težami, ki so jih odmerili posameznim delavcem. Ta mož je bil neke vrste inozemec, a je govoril dobro angleški. Rekel je, da dobivajo od časa naprej, ko so bile plače znižane, motormani po \$5.36 na dan in spraggerji po \$4.00. Po njegovem mnenju niso ljudje krog Heilwooda posebno zadovoljni.

Sreda, 24. avgusta.

Ni se mi zdelo vredno preživeti v tej okolici in vsled tega sem se danes zjutraj napotil proti Stoyestown, premogarski naselbini ob B. & O. železnici, zapadno od Central City. Bilo je nekako deset milj hoda od zadnjega kraja in nositi sem moral kovček. Upal pa sem, da me bo spotoma pobral kak avtomobil. Nekako dve milj izven Central City me je pobral ter me odvedel do Buckstown, ki leži ob Lincoln cesti. Domneval sem, da je Lincoln cesta dober prostor, kjer lahko dobi človek pristo vožnja, a pehal sem se po številnih gričih navzgor in in navzdol in nikdo se ni brigal zame, čeprav so avtomobili neprestano švigali mimo mene. Konečno se je eden ustavil ter me povedel v Stoyestown. Za potovanje sem rabil le malo več kot dve uri, a če bi vzel jutranji vlak iz Central City do Winderbja ter od tam karo do Paint Creek in nato B. & O. vlak južno do Stoyestowna, bi dospel na določeno mesto šele popoldne.

V bližini Stoyestowna je par rogov, med katerimi obratuje Reading majna vsak dan. Ko sem čekiral svoj kovček na postaji, sem se spustil v pogovor z nekim črncom, ki je nekoč delal tamkaj ter se zopet vrnil, da si nanovo poišče dela. Kakorhitro pa je izvedel možak, da je bila cena za mašinski premog skrcena na dva in sedemdeset centov za tono, je sklenil, da ne bo delal tam. Žila premoga je le dva čevlja in pol visoka na večini prostorov in v nobenem delu rova ni višja kot tri čevlje. Vsled tega je presneto težko zaslužiti količkaj, če dobi delavec le dva in sedemdeset centov za tono.

"Vsi ljudje morajo delati kleče," je rekel črnc v zelo dobri angleščini. "Nekateri nosijo na kolenih zvitke, ki jih je lahko kupiti v kompanijskem štoru, a drugi

izhajajo tudi brez njih. Ta rov ima umivalnico s pršno kopeljo in tudi omare, kjer lahko spravite svojo obleko, in kompanija postopa z vami precej pošteno. Na nekaterih mestih spravlja na dan vaše kare ter plača na mestih, kjer morate sami potiskati. Nikdar več pa bi ne hotel delati na tako nizkem premogu."

"Ali ni tukaj nobene unije?"
"Ne," je odvrnil ter nato dostavil z velikim povdalkom:

"Ljudje so preveč proketo nevedni tu in naokrog, da bi vedeli, kaj bi lahko unija storila zanje. Vsled tega se nočejo organizirati."

"Ko sem govoril še nadalje s tem črncom, sem izvedel, da je ta rov last Reading Iron Company in da spravlja svoj premog v Philadelphia and Reading steels.

"Steel" pomenja železniške premogovne kare. Iz tega sem sklepal, da je rov last Philadelphia and Reading železnice ter sklenil poskusiti dobiti službo v tem rovu.

Ko sem hodil približno eno miljo daleč, deloma po cesti, deloma po tračnicah, sem prišel do Reading rova. Tam sem čakal v bližini vhoda v rov na rovskega formana, od katerega sem konečno izvedel, da je rov poln.

Nadaljni rov v Stoyestown je bil zelo majhen in zdelo se mi je, da ne obratujejo. Vsled tega sem vzel svoj kovček ter šel eno ur in pol ob tračnicah B. & O. do Hooversville, kajti čul sem, da je tam štiri ali pet majn. Svoj kovček sem pustil na postaji ter odšel v najbližji rov, takozvan "drift" rov, ki je last Old Colony Coal Mining Company. Ura je bila že štiri, ko sem dospel tjakaj in bos je odšel že domov, a neki električar, ki je delal v uradu ter izgledal kot človek, ki ima nekaj avtoriteta, mi je povedal, da bom brez dvoma dobil službo, če se vrnem zjutraj in da bom lahko takoj pričel delati, če bom prišel v delavski obleki.

Četrtek, 25. avgusta.

Ko sem se oglasil pri formanu Old Colony Mine danes zjutraj ob polsedmih, mi je rekel, da me sprejme z največjim veseljem da pa mora najti najprvo partnerja zame, kajti potiskanje kar v različnih prostorih je preveč dela za enega samega človeka. Rekel mi je, naj čakam nekaj časa pri rovu. Sedel sem na stopnjice kompanijskega urada ter napravil to, kar sem že večkrat storil tekom tozadavnih izkušenj, — odkril sem pelo ter snedel del svojega lunča. To je navada, katere se oprimejo številni delavci, posebno pa premogarji. Če ne morejo delati, jedo.

Ko sem čakal tamkaj, sem se pričel razgovarjati z nekim mladim človekom približno moje starosti, ki je tudi čakal. On in njegov partner nista mogla pričeti z delom danes zjutraj, ker ni bil prostor pripravljen.

Tekom pogovora s tem mladim človekom sem izvedel, da znaša plačilna lestvica za mašinski premog tukaj osem in petdeset centov za tono in pet centov posebej za potiskanje kar. To je bila najnižja lestvica kar sem jih kedaj našel. (Unijska lestvica za take vrste premog je znašala 95 centov.)

Čeprav niso pripadali ljudje v tem rovu nobeni uniji, so imeli očitno neke vrste organizacijo med seboj, kajti imeli so posebnega checkweighmana na tipplu, katerega so sami izvolili ter tudi plačevali.

Krog polosmih se je forman vrnil v urad ter me informiral, da mi ne more dati dela danes, ker ne more dobiti nobenega posameznega človeka. Rekel pa mi je, da mi bo dal mesto, če najdem kakega tovariša ali če se vrnem pozneje ter zopet vprašam za delo.

(Nadajevanje v soboto.)

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Slavno pisateljsko delo.

Cena 50 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street — New York

Stric Kopaševič in drugi!

(Nadaljevanje.)

Počasi, kapljo za kapljo, je srkal vase vinski sok. Mladost se je vrnila iz davne preteklosti in je šla mimo njega. Zakepelo je v stareu, užgala se je iskra, dvignilo ga je s stola. S tresočimi rokami se je krčevito oprjel kozarec, pogledal je kvišku, solze so plavale v njegovem glasu:

Oče nebeški, glej,
še en kozarek zdej:
hvalo bom vekomaj,
vekomaj pel!

Tako te gledam, stric Kopaševič, ko pridem v Metliko in se ozrem v tvoji hiši po tvojem prostoru. Med njim na steni visi tvoja podoba: z rokami se oprijemlješ kozarec, kako to gleda kvišku pod trto na steni stoji zapisana pesem o starčku-dobrovoljčku, proslavljajočem in prosečem nebeškega očeta! Na tisti podobi sedi sredi ob mizi moj oče. Vate, stric, so obrnjene njegove oči: Glej, prijatelj Kopaševič, najprej zapoješ ti iz obličja v obličje nebeškemu očetu, kmalu potem pridem jaz za teboj. Stari Metličani niti v nebesih ne pozabijo lepote in dobrote ljube domače zemlje!

Res se je zgodilo: treba je bilo iti notarju na levo stran, kraj srca. Pravili so mi, da je kar omagal. Palica je omahnila iz suhe roke, oko se je zaprlo — konec!

Hej, stric, kje so tvoje pesmi? se so se izlile iz srea v grlo; ker je bilo dovršeno vse do zadnjega, ne more priti nič drugega nego smrt. Kaj bi še delal tu, ko je pa vse drugače!

Tudi njega nisem mogel spremiti, ko so ga peljali poleg Brinja. Moj oče, ki je stopal kmalu za krsto, mi je pravil, da je tedaj, ko so šli mimo, zašumela sapka med drevjem, ki se je zamajala, zazibalo, upognilo na cesto, kakor da se poslavlja od njega, svojega gospodarja!

Še tesnejši je bil krog v Kopaševičevi gostilnici. Med vsakdanjimi gosti je bil sedaj moj oče najstarejši. Hodil je po sobi gorindol, a kmalu je moral sestiti: nogo so bile trudne. Nosile so pezo življenja vse od rane mladosti, pa je tudi njim prihajal čas počitka. Kar je bilo veselih trenutkov, vsi so bili ustvarjeni od lastne moči, z lastnim naporom, iz lastne volje. Nič ni bilo darovanega razen gačetka; tudi danes bo adrovan, kakor bo počitek zaslužen.

Stari časniki in Kopaševičevi mizi so se umaknili novim listom. Ti so nam govorili o dogodkih v domači deželi in o tujem svetu. Mi pa smo se razgovarjali o njih in smo bili kritiki, sodniki, proroki — vse obenem. Tako je časih zrastel pred nami in okolo nas velik svet na majhnem prostoru. Bilo je dovolj življenja v tesnih razmerah. Ampak mladosti in krepke, zdrave, telesne sile ni hotelo življenje dati nazaj, zakaj kar živzame, ne vne nikoli več. Življenje se množi, raste, ustvarja samo iz seeb, kakor tudi ubija, mori in krađe z najbrutalnejšo brezobzirnostjo brez sodnika in sodbe, maščujoče, a ne maščevano, pravično, a ne dobrотно, z enako mero, a neusmiljeno!

Tako je bilo očetovo mnenje. Ko sem bil leto dni pozneje doma na počitnicah, je oče že opustil obiske h Kopaševičevim.

"Ti pojdi tja, da ne bodo sami!" mi je velel. "Jaz pojdem k stricu v drugo tibo domačijo."

Z doma je odhajal po poslu sklonjen, opirajoč se ob palico; vračal se je izmučen, da mu je bil počitek ljubši od jedi in pijače. Bil je visokorasel, močan mož. Ljudje so govorili, da nčaka sto let. Pa ga je tako zvilo! Tako vidno in naglo.

Odpravljal sem se z doma. Bilo je lepo, sveže, mlado zgodnje-jeseusko jutro. Nemirno sta kopolala konja pred hišo; čakala sta, da sedem na voz, da me odpeljeta. Poslavljaj sem se od matere in sestere v sobi, oče je sedel zunaj na veži. Kop ridem do njega in mu podam roko, me pogleda s tožnim pogledom in mi reče: "Sinko, midva se ne vidiva več! Matere ne pozabi!"

Solze so mu zadušile glas. Nikoli ga še nisem videl jokati: slovo od sina mu je rodilo prvo solzo, ki sem jo videl v njegovih očeh.

Tiste besede pa je izgovoril s tako resnostjo in prepričevalnostjo, da sem jim verjel. Ni bilo glasu iz mojih ust — onemel je govor od bolesti: strah pred resnico je bil prestrašen!

Pod vrhom Gorjancev smo se ustavili pri Naeku in smo zajtrkovali. Megleno morje je plavalo pod nami. Nanje je vrglo solnce pest zlatih pramenov, da je plašno odbegnilo pred svetlim jutrom: naši pogledi so svobodno pohiteli po Beli Krajini, ki se je vsa mlada in lepa razprostrla tja dol do Kolpe in hrvaškega pogorja.

Gostilničar Nacek, kakor je bil vsakdanji človek, je stopil pred hišo in se odkril. Roke je prekrizal na prsih in je gledal z nami vred v dolino. Zvonovi surnorske cerkve so zazvonili, oglasil se je lokviški glas, iz daljave je votlo odmeval zvon metliškega velikega zvona. Uro delač in še dlje je neslo njegovo pesem zornega jutra nevidno valovanje. Vse ozračje je bilo polno miline, lepote in poezije.

"Povem vam tako-le," je dejal Nacek, "stokrat in stokrat sem že stal tukaj in gledal vse tja do hrvaške meje, pa bom še danandaj — do konca dni. Nikdar ni dovolj dobrote, nikoli zadosti lepote!"

Otkrenili smo se proti hiši. Po cesti z Gorjancev dol je prihajal čisti čas tih potnik. Na levi rami je nesel kovček, desnico je mahal semintja po zraku, kakor da se lovi in brani, naj ga barem ne peze, ali potovanje je bilo dolgo in naporno: romanje iz mrzle daljave pod domačega solnea žar!

Ko ga je zagledal Nacek, je udaril z dlanjo ob dlan in — kolikor mu je to bilo mogoče — poskočil zdaj levo, zdaj z desno nogo.

"Ali si, ali nisi, sosed Pavel Popovič?" je vprašal Nacek prileca. "Kakor bi te vrgel z neba — evo, pa stojš pred mojo hišo! Kaj prinašaš iz Amerike? Ni bilo čuti glasa o tebi — bogat prihajaš!"

Nacek je stopil do potnika in mu je ponujal obe roki v pozdrav. Pavel Popovič je vrgel kovček na klop pred hišo in je rekel s temnim glasom: "To je vse, kar prinašam! In bolezen v vseh kosteh. Trga in ščiplje me kot s kleščami, la nisem bil več za delo."

Popovič se je odkril in je pozdravil: "Dobro jutro, ljubi roja ki! Bog ti daj solnea in kruha, zemlja domača!"

In kamor so gledale prej naše oči, tjakaj se je obrnil sedaj pogled Pavla Popoviča. Z roko je potegnil po čelu, preko oči. — Vzravnal se je na klopi, zrastel je za ped višje. Globoke brazde so mu nagubale obraz. Pesem domačih zvonov je brnela pod sinjim nebom. In ko jo je začul, je trdni potnik sklonil glavo nizko na prsi, roka se je oklenila roke — obe črni, žuljavji, razpokani od boja za kruh...

Molče smo stali okolo njega, kakor prirasli na zemljo. Prvi se je zganil Nacek, jeknil je pol tolažeč, pol očitajoč: "Bože moj, težko je dandanes živeti!"

Pavel Popovič se je ozrl na nas in je odgovoril kakor prebujen iz težkega sna: "Bogme, najtežje je živeti! A moram dalje, da pridem prej domov; nič ne vedo, da se vracam. Hm, čemu tudi! Kaj treba sirotam napovedi!"

Jaz sem sedel na voz. Popovič je zadel kovček na ramo — šli smo vsaksebi: po cesti naprej brza konja, v dolino nazaj upehani potnik. Gledal sem nazaj in sem videl, kako se ziblje v bokih, kako maha z roko. Dalja ga je vedno manjšala — skrilo se je mojim očem: domača zemlja je sprejela ubogo svoje dete....

III

Dober teden dni potem sem dobil z doma brzojavno obvestilo, ki je velelo trdo in kratko: O-

četa ni več — pridi takoj!

Sel sem. Pot je bila dolga, nikoli prej, nikoli pozneje tako.

Najbrž je umrl lahko in mirno — poštena smrt za poštenega moža. Res; tako so mi povedali potem doma. Dovolj je bilo trpljenja — zadnja ura bodi plačilo!

Mislil sem tisoč misli, a ena je podila drugo, ena se je izlivala v drugo, negodna, neizmišljena. Noslil sem se na vozu, da bi zaspal — spanja ni bilo. V Ljubljani sem kupil na kolodvoru časnike, da bi čital med vožnjo proti Dolenjski — čitati nisem mogel. Namesto da bi drvil voz kot strela, se mi je zdelo, da stoji na mestu. Pa kaj naj tudi pomaga! Pridi prej ali slej — resnica je resnica! Morda pa je bila le hipna onemoglost, začasna onemica; vsi zbegani so mislili, da je hudega najhujše, pa so mi brž sporočili, naj pridem.

Nacek je stal na pragu. Stopil je na cesto, ko se je ustavil voz. Mračilo se je je že, pa mi je pogledal prav v obraz.

"Joj," je zajavkal "tako vzame človeka! Stokrat je bil pri meni — iz Metlike preko Gorjancev ali z Gorjancev v Metliko — sedaj pa nič več!"

Torej res!

Večerne sence so visele daleč naokrog, temnovišnjeve so bile gore na obzorju, cesta je hitela v daljo, sivobela, neskončno dolga. Tam nekje v hladni temoti se je nekaj užgalo, aliz vezda od nevidne roke — ali luč v kmetiškem domu; kaj vem! Zatrepetalo je in ogasnilo: majhna iskra, iskriča zgolj v vedno gostejšem pajčelanu strašne noči!

Kaj vse to gledam; kako, da vse to vidim!

Zaprl sem oči.

Božakovec — grobar, kaj neki ta pravi sedaj? Kadar nima posla na pokopališču, dela pri nas na pristavi. Z očetom sta bila prij-

32

BREZPLAČNO

Poslijemo mi našo slovensko patentno kaziptotno knjizico. Pišite po-njo danes v slovenskem jeziku.

IME A. M. WILSON JE ZNANO 22 LET.

V slučajih patentiranja iznajdb in prodaje patentov pišite na zanesljive patente odvetnike smov Washington ter naslovite

A. M. WILSON, Inc.

220 Victor Bldg., Washington, D. C.

telja od mladih nog. Božakovec ni užalostil, nobena nezgoda. Še takrat, ko je kopal jamo svojemu sinu, je ostal trd, kakor da je iste snovi kot njegova lopata. — Zadnjikrat, ko sva bila z očetom na pristavi, jestamkaj Božakovec delal. Kosil je travo, ki je umirala pod njegovim rokami.

(Konec prihodnjic.)

NAZANANILO.

Vsem slovenskim materam v Brooklynu, New York, naznanjam, da sem prva slovenska izkušena babica — Mrs. B. Juray, 103 Monroe St., Brooklyn, N. Y. — Telefon: Starg 6697.

Ne trpite vsled

Revmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrplia mišic

Vdrgnite

PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR

Room 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnje.)

Se priporoča rojakom v vseh notarskih poslih. Posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v starem kraju. Preiskuje stanje zemljišč tukaj in v domovini. Posreduje pri izterjanju denarja v starem kraju živčih dedičev od Varuha Tujezemskih Lastnin v Washingtonu. Izvršuje prevode in tolmači na sodnih in daje vsakovrstne informacije zastoj.

Cene nizke, delo točno in pravilno!

POZOR!

Slovinci, Hrvati in Srbi,
ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domača kabinja. Najnižje cene.

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

4038 IZTISOV

je bilo prodanih z
današnjem dnevem.

Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vsebine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prejšnje leto.

K bogati vsebini koledarja so prispevali: A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelec, F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo

40c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sebastiani.

Za "Glas Naroda" prevel G. F.

60

(Nadaljevanje.)

Močno pa je postal utrjen v tej svoji novi veri, še predno je poteklo par ur. Medtem pa je postopal Don Miguel z obema na primeren in dostojen način. Rekel je obema, da se jima ni treba bati nobenega nasilja, ker ju družji za odkupnino. Arabelli in njeni preplašeni služabniki je dal na razpolago eno kabino, lordu Julianu pa drugo. Prosto sta se lahko gibala po celi ladji in admiral ju je tudi povabil k svoji mizi.

Milagrosa je krenila s svojo spremljevalko Hidalgo v južno-zapadno smer ter se nato obrnila krog rta Tiburon. Ko je bilo opaziti zemljo le še kot megleno črto na obzorju, je krenila naravnost proti iztoku ter padla naravnost v roke kapitana Blooda, ki je jadral, kot znano, proti Windward prehadu. To se je zgodilo naslednjega jutras Potem ko je celo leto sistematično lovil svojega sovražnika, je zadel Don Miguel nanj na povsem nepričakovan in lep način. To je ironična pot usode. Usoda je tudi hotela, da je zadel Don Miguel na Arabello, ko je bila ločena od ostalega brodovlja ter vsled tega veliko lažji plen. Vse je izgledalo, da se je sreča, ki je bila toliko časa na strani Blooda, obrnila sedaj proti Don Miguelu.

Miss Bishop, ki je ravno vstala, se je izprehajala po krovu v družbi lorda Juliana. Tedaj so zagledale njene oči veliko rdečo ladjo, ki je bila nekoč Cinco Llagas. Ta ladja je hitela proti njim, z razpetimi jadrni in angleško zastavo, ki je plapolala z glavnega jabolca.

Miss Bishop pa ni spoznala v tej ladji Cinco Llagas, katero je videla že enkrat poprej. — onega usodepolnega dne na Barbadosu, pred tremi leti. Za njo je bila to velika, ponosna ladja, ki je majestetično jadrala naravnost proti njim, angleška ladja, sedeč po zastavi. Pogled na to ladjo jo je čudovito prevzel. Vzburil je v njej čut ponosa, ki ni jemal povštev nevarnost, v katero bo prišla ona sama v spopadu, ki je postal sedaj neizogiben.

Poleg nje, na vzvišenem mestu, kamor sta splezala, da si boljše ogledata ladjo, je stal lord Julian. On pa ni delil njene vbilčnosti. Prejšnji dan je bil v svojem prvem morskem boju in bil je mnenja, da mu ta izkušnja lahko zadostuje za precej časa. S tem pa seveda nečemo reči, da mu je manjkalo poguma.

Poglejte, — je rekla Miss Bishop in v svoje velikansko presečenje je zapazil, da so njene oči blestele. — Angleška je ter prihaja odločno naprej. Boriti se hoče.

— Bog naj ji potem pomore, — je rekel lord žalostno. — Njen kapitan mora biti blazen. Kakšne prilike ima proti tem dvem težkim ladjam? Če sta mogli razbiti Royal Mary ter jo potopiti, kaj bosta potem storili s to ladjo? Le poglejte onega hudica, Don Miguela. Naravnost nagnusen je v svojem škodoželjnem veselju.

Admiral, ki je dajal svojim ljudem povelja, se je ravno takrat obrnil proti svojima jetnikoma. Njegove oči so žarele in lice je kazalo velikansko zadovoljstvo. Iztegnil je roko proti bližajoči se ladji ter rekel nekaj po španski, česar pa nista razumela.

Z daljnogledom v roki je dajal admiral svoja povelja. Že so priglajali topničarji svoje sveče. Mornarji so smemali jadra ter jih zvjali. Medtem pa je dal admiral svoje signale tudi Hidalgo, ki se je počasi približala Milagrosi.

Lahko sta opazovala marljivo delovanje na krovu bližajoče se angleške ladje. Zvijala je jadra ter se pripravljala na akcijo. Skoro molče, brez izzivanja, ali izmene signalov sta obe stranki sklenili spustiti se v boj.

Arabela se je začela bližati sedaj bolj počasi, a kljub temu neprestano. Topničarji Milagrose so se že pričeli nestrpno ozirati na admiral.

Admiral pa je slovesno zmajal z glavo. — Le potrpite, — jim je rekel. — Prihranite ogenj, dokler ga nimamo za gotovo. Prihaja naravnost v svojo pogubo, naravnost na jabol in v zanjko, ki je tako dolgo časa čakala nanj.

— Pri moji veri, — je rekel lord Julian. — Ta Anglež je mogoče dosti pogumen, da sprejme bitko s tako premočjo. Ob gotovih prilikah pa je previdnost pri poveljniku več vredno kot pa hrabrost.

— Junaštvo zmaga pogosto celo proti premoči, — je rekla Miss Bishop. On se je ozrl nanjo ter videl v njenem obnašanju le razburjenost. Nobenega sledu ni mogel zapaziti o kakem strahu. Njegovo lordstvo je bilo presenečeno. Ona ni bila nikakor ženska one vrste, skatero ga je dosedaj seznanilo življenje.

— Sedaj mi morate dovoliti, da vas spremim na varno, — je rekel. — Od tukaj lahko boljše vidim, — je odgovorila ona. Nato pa je mirno dostavila: — Jaz molim za tega Angleža. Zelo pogumen mora biti.

V svojem sreju pa je lord Julian proklinjal junaštvo tega človeka.

"Arabella" je vozila v istem trenutku tako, da je morala priti naravnost med obe španski ladji, če bi še nadalje ohranila to smer. Tudi lord je zavrnil. — Gotovo je znorel, — je rekel. — Voz naravnost v smrtno past. Zdrbljen bo na drobne kosce med tema dvema. Prav nič se ne čudim, da zadržuje ta črni Don svoj ogenj. Na njegovem mestu bi storil jaz isto.

Ravno v istem trenutku pa je dvignil admiral roko. Spodaj, v notranjosti ladje je zapela trobenta in takoj nato je sprožil topničar na sprednjem delu ladje svoje topove. Lord Julian je videl, kako sta padli dve krogliji v vodo, v neposredni bližini Angležev. Tedaj pa se je zabliskalo tudi na angleški ladji in Milagrosa se je stresla, zadeta na dveh mestih. Da osvetti ta strel je oddala Hidalgo dva strela na Angleža, ki pa nista pogodila cilja.

Na razdaljo sto jardov je Arabella zopet ustrelila ter zadela Milagroso v sprednji del. Don Miguel je pričel kleti in medtem sta počila zopet dva strelišča na njegovi ladji. Prvi je zgrešil cilj, drugi pa je bil previsoko merjen ter je raztrgal eno jadro Arabelle. Ko se je dim teh strelcev razkadal, je bila angleška ladja že skoro med obema španskima ter prihajala naravnost v smrtno past, kot jo je imenoval lord Julian.

Lord Julian je zadrževal sapo in Miss Bishop se je oprijemala na krčevit način ograje. Lahko je videla nesramno porogljivi izraz na licu Don-Miguela.

(Dalje prihodnjaj.)

Jugoslavia irredenta.

Smrtna kosa.

V Sv. Križu pri Trstu je umrl Andrej Tence.

Poskušen samomer v Trstu.

26letna zasebnica Alojzija Ruma je izpila ponoči v svojem stanovanju radi težkih družinskih razmer nekoliko jodija. V obupnem stanju so jo prepeljali v mestno bolnišnico.

Nepreviden vojak plačal svojo ravedovnost s smrtjo.

Nedaleč od Opčin stoji na travniku lesena baraka. V njej je nastanjenih nekoliko vojakov; med njimi kapral Fran Leone, star 20 let, Ivan Ferrari, star 20 let, in Mihael Portineasa, star 21 let. — Leone je ob prvih jutranjih urah izvrševal inspekcijo pri bližnjih barakah, pred katerimi ležijo kupi municije. Usoda je hotela, da je našel tam na kupu avstrijsko granato v premeru 42 milimetrov. Po korčani inspekciji je nesel granato v barako. Tam je tolkel z njo čez železen rob svoje postelje. Rob je zbudil več vojakov iz spanja. Eden izmed njih je opozoril neprevidnega kaprala, naj vrže granato nemudoma v stran, sicer bo spravil vse v nesrečo. Toda on mu je odgovoril, da je lahko brez skrbi za svojo kožo, zakaj granata je prazna. Dejal je, da si jo hoče ogledati iz ravedovnosti. Par trenutkov pozneje se je pa granata nenadoma razpočila z močnim pokom. Detonacija je ubilo slišati daleč na okoli. Granata je odtrgala kapljarju desno roko; Ferrari in Portineasa sta dobila težke rane po vsem telesu. Kaplar je pol ure pozneje umrl vsled izkrvavljanja; ostala dva ranjena sta bila prepeljana z avtomobilom rešilne postaje v vojaško tržaško bolnico.

Z nabrušenim nožem v hotelu po zraku.

Pred neko gostilno v Trstu se je sprotekal malo pred policijsko uro vinjen možakar, ki je neprestano v hotelu po zraku dolga nabrušen nož ter mrmral, da bo zaklal nekega svojega sovražnika, ko bo ta prišel iz gostilne. Medtem pa, ko se je pripravljal za napad, je nenadoma zagledal kraljevega stražnika, ki jo je mahal proti njemu. Brez pomisleka je vrgeč nož od sebe ter skušal ubrati najkrajšo pot. Toda nož postavil je bil turejši od njega in ga je prijel brez vsake težave. Odpeljal ga je na policijski komrsariat, od tam pa v zapor. Je to Ivan Zuliani iz Zg. Čarbole.

Odmevi krvavega dogodka v Trstu.

V mestni bolnišnici je umrl Fr. Šega, o katerem smo t dni poročali, da je bil ranjen na Garbaldijevem trgu. Policijsko oblastvo zasleduje še vedno njegovega morileca, toda do sedaj brez uspeha.

Procesijo peklenščekov je videla.

Bile je v Trstu okoli polnoči. Na Goldenijevem trgu je stala slabo oblečena ženska, ki je kazala s prstom proti Garbaldijevemu tekalšču ter vpila na ves glas, naj ljudje bežijo daleč v stran, zakaj po Garbaldijevem tekalšču gre procesija samih peklenščekov. Ko so slišali redki sprehajaleci to čudno govorjenje, so se ravedovno približali ženski ter jo opazovali. Ona se je pa tedaj obrnila do gledalec ter jih opozorila, naj za božjo voljo nemudoma zbeže, sicer jih bodo peklenščeki žive požrli. Gledaleci so spoznali, da se je ženska omračila umi: zato je eden izmed njih skočil v bližnje kavarno in telefoniral po "čelčni križ". Z avtomobilom tega zavoda je bila prepeljana v opazovalnico mestne bolnišnice. Njeno ime ni znano. Domneva se, da je tujka.

Nočni napad.

Na rešilni postaji v Trstu se je pojavil brezposelni mehanik Peter Rigato, star 36 let, brez stalnega bivališča. Imel je rano na glavi. Ko ga je vprašal službujoči zdravnik, kako je dobil rano, je odgovoril, da ko je šel sem po samotni ulici v starem mestu, so se mu nenadoma približali trije njegovi znaneci, s katerimi je bil v zadnjem času v navskrižju radi denarnih zadev. Znaneci — bili so vinjeni — se se začeli z njim pripraviti in tako je prišlo do tega, da se vsi trije planili nanj ter ga pretepli. Vrh tega ga je še eden izmed njih udaril z velikim ključem po glavi, tako da se mu je popecila kri. Napadaleci so se nato odstranili; on se je pa podal na rešilno postajo. Licena napadalec ni hotel izdati pod nobenim pogojem.

Pretep v žganjarni.

Fran Tomažinič, Anton Kreševič in neki njegov prijatelj so pili žganje v neki žganjarni na obrežju Nazario Sauro v Trstu. Ko so se vsi trije opijaničili, so se začeli za neko malenkostno stvar med seboj pripraviti. In tako je prišlo do tega, da je Tomažinič udaril Kreševiča po glavi. Prizadeti si ni vzel stvari k sreči, pač pa se je potegnil za njega njegov prijatelj, ki je s svoje strani med vikom in krikom udaril Tomažiniča s kozarcem po glavi. Na peklenški sunder je prisopihal v žganjarno mestni stražnik ter napravil mir in red. Tomažinič je dobil prvo pomoč na rešilni postaji.

Sleparja na tržaški glavni pošti.

Te dni sta bila aretirana Gustav Rossi, star 26 let, uradnik na glavni pošti, ter Marija Lotagar, stara 32 let, iz Opatije. Prvi je na sumu, da je hotel s ponarejeno brzojavko oslepariti upravo pošte za 1800 lir; druga je pa na sumu, da je bila z uradnikom v zvezi.

Newyorškega tiča so prijeli v Gorici.

Dvema tičkoma, ki sta hotela vlomiti ponoči v trgovino Milacco v ulici Formica, je spoddletelo, ker sta ju zasačila dva orožnika. Eden je zbežal, a drugega sta orožnika prijela. Je neki Kristjančič iz New Yorka. Zdaj stanuje v Gorici. Drugega ni, tovariš pa počne povodati njegovega imena Na lieu mesta so dobili mnogo ključev in drugega vlomilnega orodja.

Težka nesreča v izdelovalnici čopičev v Trstu.

V ulici Maleanton v starem mestu se nahaja izdelovalnica čopičev, last rojaka Žiberna. V njej je uslužbenih več delavcev, med nji-

Royal Mail

Vnaprej plačane voznje.

Uredite sedaj, da boste dobili svojo sorodnike v združeno državo potom ROYAL MAIL.

Posredna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega.

VELIKI PROSTORI, HITRI PARNIKI VEČKRATNA ODPLUTJA —

ORDUNA ORCA OHIO

Vplatinna za potovanje iz vseh evropskih dežel.

Pišite po knjižico. Vprašajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY SANDERSON & SOVS, Inc., Agents 117 W. Washington St., Chicago 26 Broadway New York ali pri kateremkoli potniškem agentu.

Rad bi izvedel, kje se nahajata moja bratranca JANFZ in ANTON KERŠAN, doma iz vasi Žeje na Gorenjskem. Prosim rojake, ako kateri ve za njun naslov, da mi ga blagovoljno naznani, ali če sama čitata ta oglas, naj se mi javita. — Luka Udovič, 929 W. Indiana Ave., Elkhart, Ind. (28-29-11)

ODDA SE pohištvo petih sob in stanovanje, ki stane \$30.00 na mesec. Vprašajte pri: John Meyer, 65 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. (28-29-11)

NAZNA NILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Slovenic Publishing Co.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivednost od približno \$200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriškimi dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po \$0,4, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank, 92 Cortlandt St., New York, N. Y.

Božič se približuje.

Še je čas, da Vaši v domovini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili poslati, da se Vas na Sveti dan hvaležnih src spominjajo.

Pošiljatve se kopičijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej me-lje.

Z našimi cenami in potrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York Glavno zastopstvo: JADRANSKE BANKE

Kretanje parnikov - Shipping News

2 decembra: La Savole, Havre; Noordam, Boulogne, Olympic, Cherbourg.
4 decembra: Aquitania, Cherbourg.
decembra: Taormina, Genoa, President Wilson, Trst.
6 decembra: Tuscania, Dubrovnik in Trst.
9 decembra: Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
11 decembra: Roussillon, Havre.
12 decembra: Berengaria, Cherbourg.
13 decembra: Paris, Havre.

16 decembra: Majestic, Cherbourg.
18 decembra: Mauretania, Cherbourg.
20 decembra: Seydlitz, Bremen.
21 decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
23 decembra: Ryndam, Boulogne.
28 decembra: Colombo, Genoa.
30 decembra: La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg
2 januarja: Berengaria, Cherbourg.
11 januarja: Argentina, Trst.

CUNARD ANCHOR

V JUGOSLAVIJO v 9 dneh.

Vsak terek odplje edes moraki večkrat. AQUITANIA . . 45,647 ton MAURETANIA . 30,704 ton BERENGARIA . 52,022 ton

Tažkone kabine tretjega razreda z 2, 4, 6 posteljami. Črpane obednice, kadnice in poživljajo. Pokriti promenadni krov. Izborna hrana. Domače ugodnosti. Nobene skrbi.

Glede kart in drugih informacij vprašajte najbližjega agenta v vašem mestu ali v okolici.

NAZNA NILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glas Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Slovenic Publishing Co.

RAVNO KAR JE IZŠLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja Vsebuje 308 strani. Cena s poštnino \$2.— SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO SOVORJEI ZDRAVNIK

ŠPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Meja stroka je zdravjenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam za zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravlje. Četki 23 let sem pridobil posebno skušnje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneseti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, maščuje in lisa po telesu, boleznim v grlu, izpadanje las, boleznim v kosteh, starem, oslabelost, živčne in boleznim v mehuljicah, letrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar; ziate žile, nadsuha itd. Uradne ure: V ponedeljek: arado in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 2. dopoldne do 5. svečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

OSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

ZNANI PARNIKI, IZBORNE UGODNOSTI Ne imete brezpotrebni stroškov in zamude. P. R. S. WILSON 5. dec. — 27. jan. — 17. marca

Vnaprej plačane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preskrbi pri bližnji parobrodni agenciji ali pri PHELPS BROS & CO., Generalni Agenti 2 WEST STREET NEW YORK

V JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Antwerpen

Finland 2. dec. — Kroeland 23. dec. Zealand — 9. decembra. 30. dec. Lapland (samo v Antwerpen) — 9. dec. Gotland 3. razred (samo v Antwerpen) 16. decembra

New York in Hamburg in Glsnik. Samland (2. razred) — 3. jan. AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Hamburg *Manchuria 30. nov. — *Mongolia 11. dec. Minnekahda (3. razred) 21. decembra *Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE Iz New Yorka v Cherbourg in Southampton

Olympic — 2. dec.; 30. dec.; 20. jan. Homeric — 9. decembra. Majestic 16. dec.; 5. jan.; 10. marca (Največji parnik na svetu.)

Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna vožnja v Ameriko za vaše prijatelje. Oglasite se pri krajevem agentu ali pri POTNIŠKEM ODELKU No. 1 Broadway, New York.

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine, pišite nam: prejel za pojasnila, ker število priseljenecv je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite oro, zlatino, srebrnino, prstan, diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če druztvo potrebuje pravo avilnate zastavo, regalijs, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolinja blago po celi Ameriki nad 16 let pa za nikdar zlahka kako napravilnost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali. Pišite po brezplačne cenike na IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Praktični Računar

Priročna žepna knjžica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjžica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street : New York